

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Samen voorbereid op incidenten op de Noordzee

Deelsessie 1

Nederlandse Kustdagen 24 September 2026

Vorstelronde: Wie zijn wij

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

- Erik Baak, Esmee Leeman, Jurriaan van Wakeren
Projectteam Inzet Gecoördineerde Vrijwilligers

- Hugo Nijkamp,
Internationaal expert mariene incidenten met effecten op fauna

- Simone Jay,
Programmacoördinator paraatheid SBV

Voorstelronde

Inhoudelijke schets

Scenario's, uitdagingen, oplossingen

Vragen

Conclusies

Wat gaan we doen

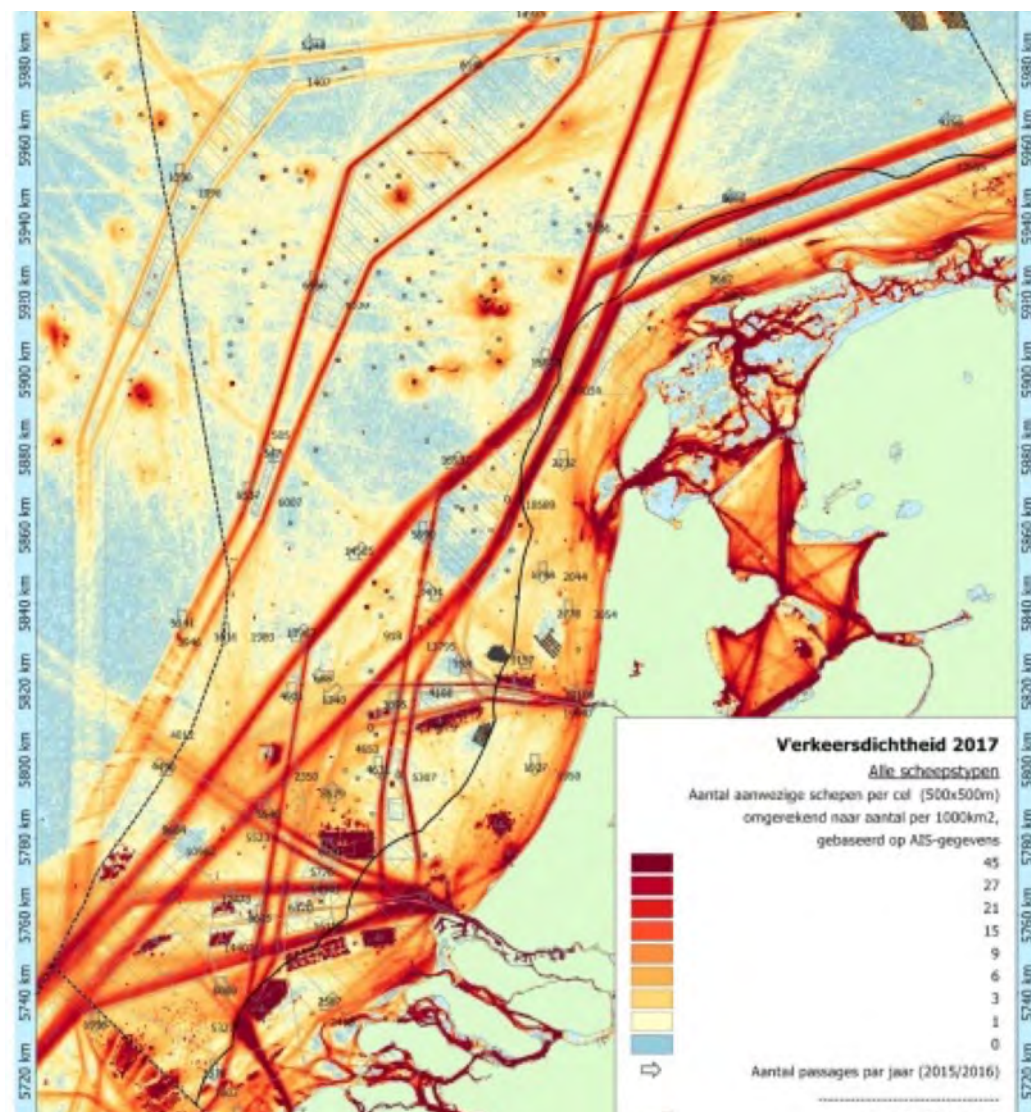
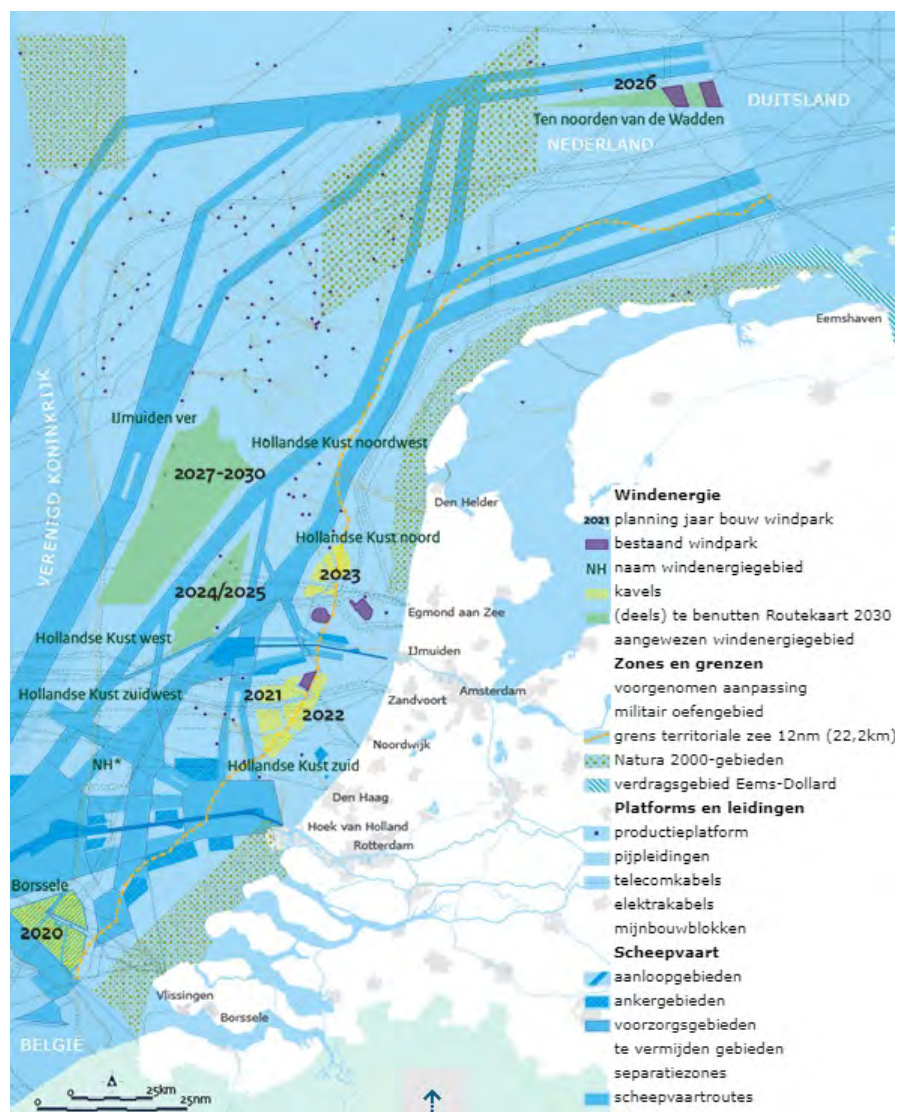
Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Inhoudelijke schets

Erik Baak

23 September 2026

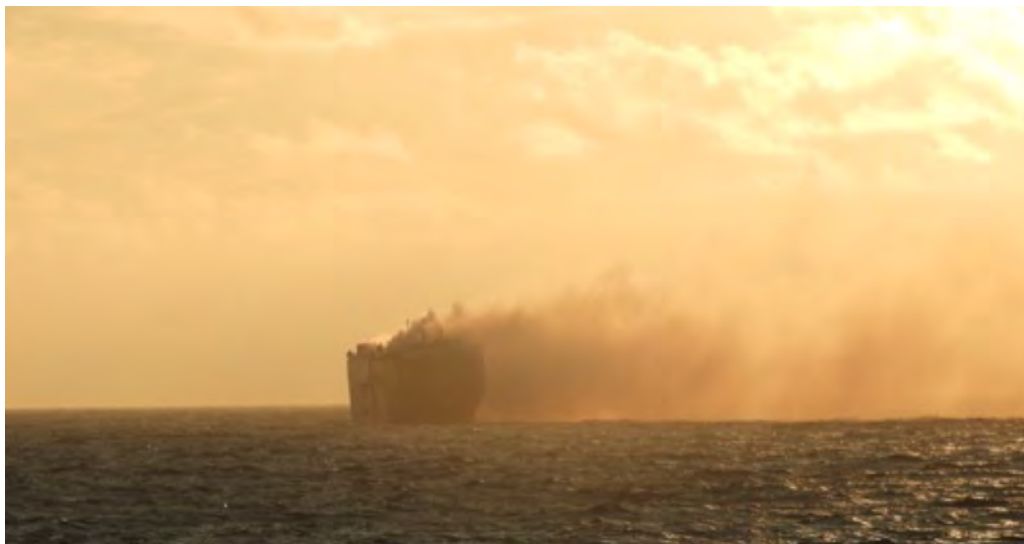

Incidenten kunnen uiteenlopende oorzaken hebben

Drukke Noordzee
allerlei functies

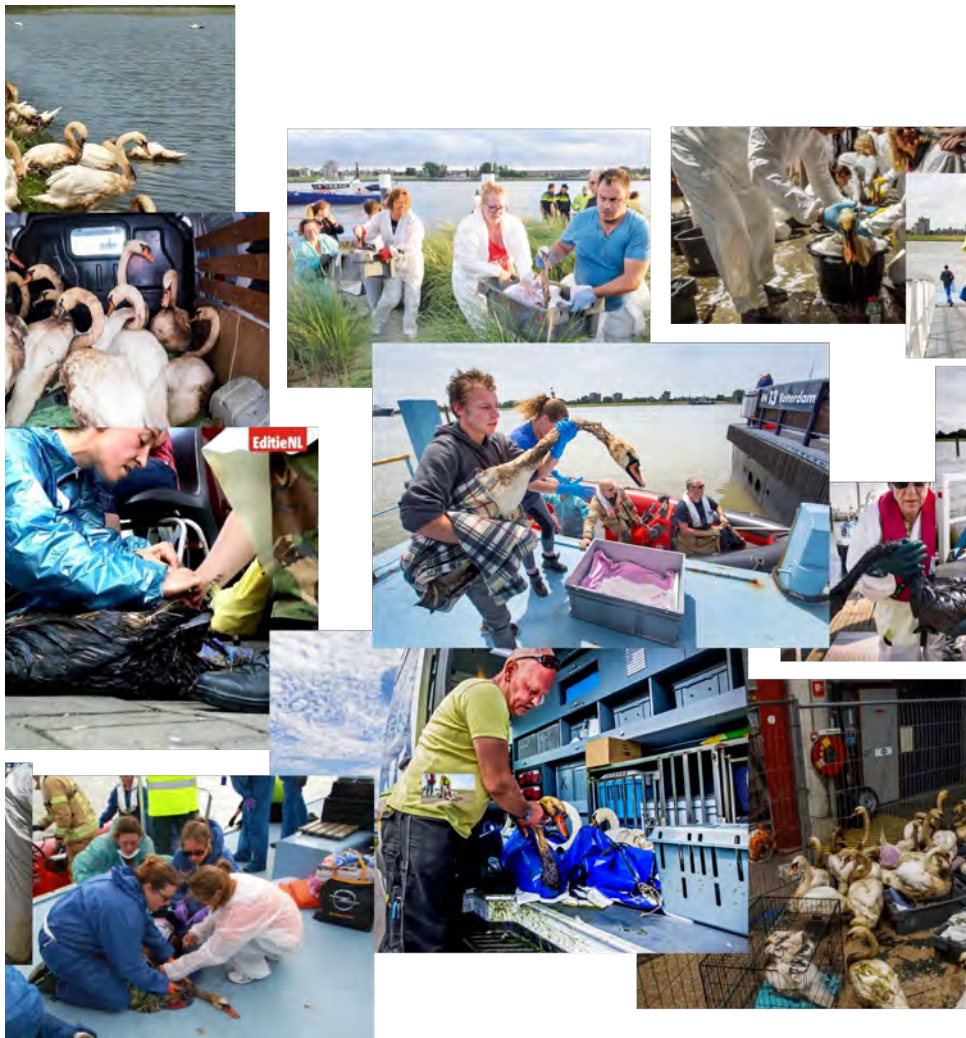
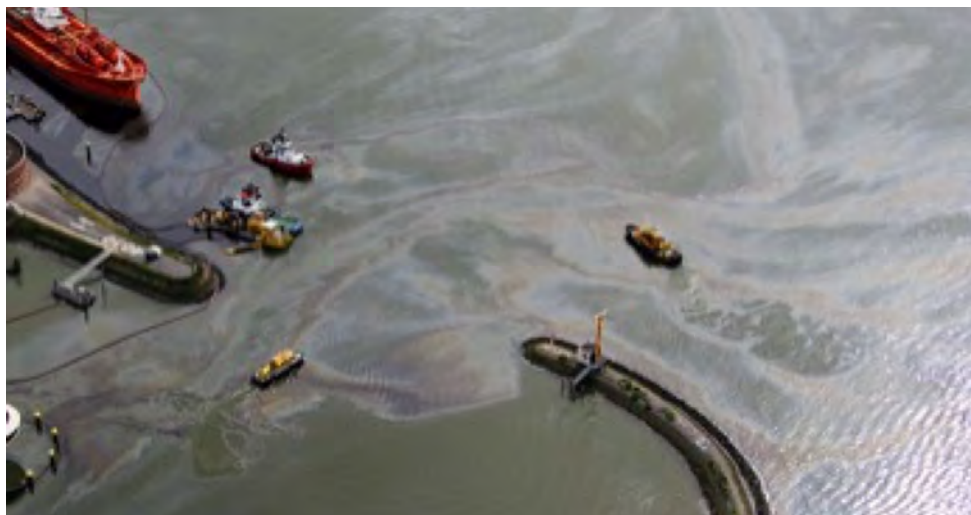
Freemantle Highway Juli 2023, locatie 11 NM boven Terschelling

MSC Zoe, januari 2019, Stormschade (ten noorden van de Waddeneilanden)

Bow Jubail, juli 2018, Brandstof incident (Haven van Rotterdam)

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Incidentbestrijdingsplan (IBP) Noordzee

Taken bij olieverontreiniging

- Aansprakelijkheid veroorzaker
- Oliebestrijding op zee
- Reiniging vervuilde kust UBKR
- Besmeurde vogels SBV 2.0

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Ondersteuning door RWS

Bij **effecten** van een marien incident op het strand:

RWS kan **gemeente/veiligheidsregio** ondersteunen met:

Inzetplan Gecoördineerde Vrijwilligers UBKR en SBV

- **Afspraken RWS**
- **Aangestuurd door autoriteiten**
- **Aangesloten bij een organisatie**
- **Veilig en gezond**
- **Getraind (besmeurde vogels)**

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Scenario's, uitdagingen, oplossingen

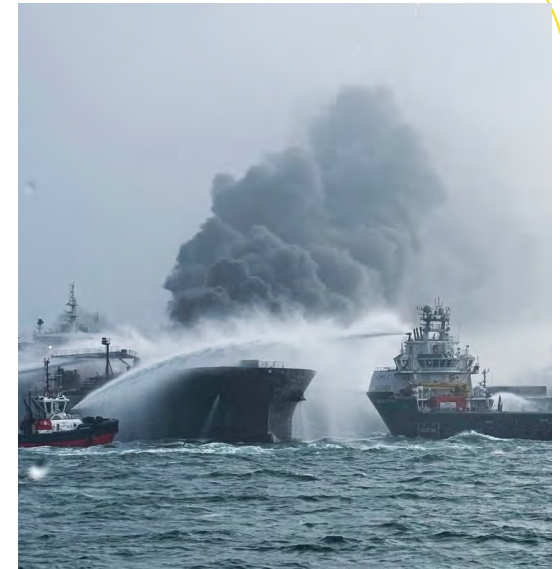
Hugo Nijkamp

23 September 2026

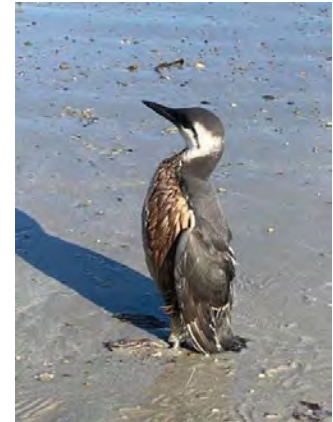
Scenario's onvoorspelbaar

- **Veel variabiliteit**
- **Zekere mate van improvisatie nodig**
- **Beschikbaarheid middelen van belang**
- **Oplossingen soms arbeidsintensief**
- **Drijvende stoffen en voorwerpen komen op de kust**
- **Media/ burgers/maatschappij komen in actie**

Scenario's, effecten op de kust

- **Brandstoffen**
- **Besmeurde vogels**
- **Ladingen**
 - **Niet chemische lading, rommel**
 - **Verdachte lading**
 - **Chemische lading**
 - **Waardevolle lading**

Uitdagingen dynamiek

- **Getij, wind en reststroom verspreiden vervuiling**
- **Tientallen kilometers kust**
- **Lange periode**
- **Grensoverschrijdend**
 - **Meerdere gemeenten**
 - **Meerdere Veiligheidsregio's**
 - **Internationaal**

Uitdagingen Nederlandse kust

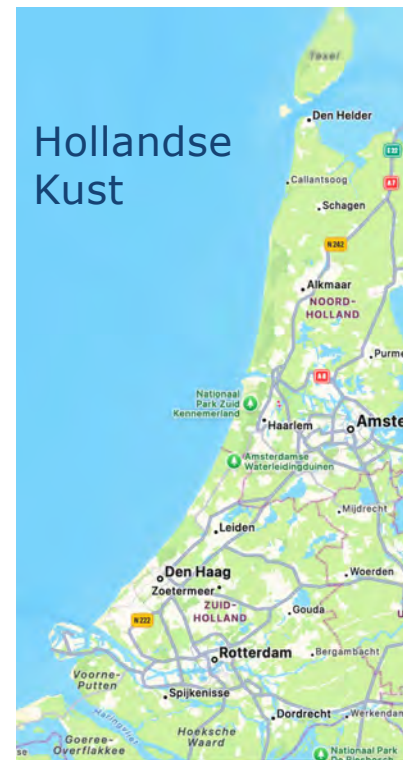
Verschillende kusttypen/ belangen

Wadden/Waddenzee

- Natuurlijk systeem (Getijde, stroming)
- Kwetsbare natuur (Schorren/kwelders, duinen)
- Structuren (Dijken, havenhoofden, golfbrekers)
- Natuurbeleving (Schoon, wijds)
- Recreatie (Wandelen, sport, ontspanning)
- Economie (Havens, haventoeegang)

Hollandse Kust

Delta

RWS kan het niet alleen:
multidisciplinaire
samenwerking

Samenwerking bij mariene incidenten

Strategisch / Tactisch GRIP structuur

Operationeel op het strand

- Aannemers
- Waterschappen
- Dierenhulporganisaties
- NGO met vrijwilligers
- Terreinbeheerders
- Burgers (vrijwilligers)
- Defensie
- Strandbeheerders

Ontwikkelen en in standhouden van paraatheid

- Samenwerkingsregeling Besmeurde Vogels
- Project Gecoördineerde Vrijwilligers

Oplossingen (besmeurde vogels)

Kustvakken

Kust secties

Oplossingen

Kustverzamelpunt vogels (oefening Westkapelle 2021)

Oplossingen Vogels naar “Tijdelijk Opvangcentrum Vogels”

Rijkswaterstaat Sea Alarm SON-Respons

Oplossingen: Kustverzamelpunt Rommel

(geoeftend Schiermonnikoog in 2024)

Een goede respons vraagt
om **samenwerking,**
voorbereiding en
rolverdeling

Waar staan we met de paraatheid?

Veel is **uitgedacht en ontwikkeld**

Toch zijn **uiteenlopende scenario's** denkbaar, met zeer vele **unieke uitdagingen**

Een vervuilde kust leidt tot **emoties**

In iedere regio **bewustwording creëren**

Deelnemers zijn welkom!

We zijn **nooit helemaal klaar**

Conclusies

Nederland ligt aan een drukke zee

Nederland ligt aan **een drukke zee** met veel scheepvaartverkeer

Incidenten zijn **niet uit te sluiten**

Ze kunnen aanzienlijke **effecten hebben op de kust**

Daar moeten we ons op **voorbereiden**

Niet met de rug naar de zee staan!

Je kunt mogelijk een **nuttige bijdrage leveren**

Laat weten en we gaan **graag met je in gesprek!**

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Vragen?

Dank jullie wel!

Voor meer informatie
over RWS Planvorming

Via Erik/RWS

Voor meer informatie
over besmeurde vogels

Via Simone/SON Respons

Voor meer weten over
mariene paraatheid

Via Hugo/Sea Alarm